

Nākamajā mācību gadā skolēni kārtos valsts pārbaudes darbu arī dabaszinībās

Publicēts: 27.09.2022.

[Izglītība](#)

[Pedagogiem](#)

[Skolēniem](#)

[Vecākiem](#)

No 2023./2024. mācību gadu skolēniem būs jākārto arī valsts pārbaudes darbs dabaszinībās vispārīgajā līmenī vai fizikā, ķīmijā, vai bioloģijā vismaz optimālajā līmenī – to paredz Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotie grozījumi [noteikumos](#), kas šodien, 2022. gada 27. septembrī, atbalstīti valdībā.

Sākotnēji - līdz 2025./2026. mācību gadam – valsts pārbaudes darbs tiks īstenots monitoringa darba veidā, kas ļaus Valsts izglītības satura centram izstrādāt un aprobēt nepieciešamo saturu, lai no 2025./2026. mācību gada pārbaudes darbu varētu kārtot jau centralizētā eksāmena formā. Monitoringa darba rezultāts neietekmēs izglītojamo mācību sasnieguma rezultātu.

Pašlaik vispārējās vidējās izglītības posma noslēgumā jauniešiem ir jākārto valsts pārbaudes darbi latviešu valodā - vismaz optimālajā mācību satura apguves līmenī; svešvalodā (angļu, vācu vai franču) - vismaz optimālajā (B2) mācību satura apguves līmenī; matemātikā - vismaz optimālajā mācību satura apguves līmenī; kā arī jākārto ne mazāk kā divi valsts pārbaudes darbi padziļinātājosursos - augstākajā mācību satura apguves līmenī.

Apstiprinot grozījumus noteikumos saistībā ar valsts pārbaudes darbu dabaszinībās, Ministru kabinets arī uzdod IZM līdz 2023.gada 1.februārim sadarbībā ar nozares organizācijām un sociālajiem partneriem izvērtēt nepieciešamību veikt grozījumus MKN Nr. 583 attiecībā uz obligātā centralizētā eksāmena indeksa aprēķina formulu. Nepieciešamības gadījumā attiecīgie grozījumi ir jāiesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā.

Nosakot obligātus valsts pārbaudes darbus dabaszinātņu mācību priekšmetuursos, ir nepieciešams sagatavošanās process, kas ietver pārbaudes darba satura izstrādi, tā aprobāciju, vērtēšanas kritēriju izstrādi, kā arī izglītības iestāžu nodrošinājumu ar

mācību resursiem – pieeju digitālajiem mācību līdzekļiem un investīcijas STEM aprīkojuma pieejamībai mācību procesā. Tāpat, aktualizējot jautājumu par pedagogu pieejamību un profesionālo sagatavotību pilnveidotās mācību pieejas ieviešanai, nepieciešams veidot metodiskā atbalsta un profesionālās pilnveides iespējas STEM mācību priekšmetu pedagogiem. Īstenojot šos pasākumus, tiks radīti vienlīdzīgi izglītības satura pieejamības nosacījumi skolēniem ikvienā vidējās izglītības iestādē, bet līdz tam valsts pārbaudes darbs 2023./2024.m.g. un 2024./2025.m.g. tiks īstenots monitoringa darba formā, ieviešot centralizēto eksāmenu no 2025./2026. mācību gada.

Lai nodrošinātu pārbaudes darba ieviešanu, Valsts izglītības satura centram ik gadu ir nepieciešami 320 000 eiro pārbaudes darba satura izstrādei, norisei un vērtēšanai. Savukārt, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem skolēniem STEM mācību līdzekļu pieejamībai, ik gadu nepieciešama aptuveni 1 miljonu eiro liela valsts budžeta mērķdotācija digitālo mācību resursu abonēšanai.

Šodien veiktie grozījumi Ministru kabineta noteikumos precīzē arī valsts pārbaudes darbu veidus vidējās izglītības posmā, nosakot, ka tie ir trīs – eksāmens, centralizētais eksāmens un monitoringa darbs.

Eksāmens ir atbilstoši īpašai metodikai izstrādāts valsts pārbaudes darbs, kura saturu un norises kārtību izstrādā un nosaka Valsts izglītības satura centrs, savukārt tā vērtēšana tiek veikta izglītības iestādē. Eksāmena kārtošana notiek izglītības pakāpes vai mācību priekšmeta kursa apguves noslēgumā.

Centralizēts eksāmens ir atbilstoši īpašai metodikai izstrādāts valsts pārbaudes darbs, kura saturu un norises kārtību izstrādā un nosaka Valsts izglītības satura centrs, tā vērtēšanas procesu vada Valsts izglītības satura centrs. Centralizētā eksāmena kārtošana notiek izglītības pakāpes vai mācību priekšmeta kursa apguves noslēgumā.

Monitoringa darbs ir valsts pārbaudes darbs, kura saturu un norises kārtību izstrādā un nosaka Valsts izglītības satura centrs, tā mērķis ir iegūt objektīvus datus par mācību satura apguves kvalitāti. Monitoringa darba rezultāts neietekmē izglītojamo mācību sasnieguma rezultātu.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/nakamaja-macibu-gada-skoleni-kartos-valsts-parbaudes-darbu-ari-dabaszinibas>